

ΡΟΜΟΟΟC!

1991

POMÓC!

Zvláštní název pro výpravu, že? Nicméně na nejbližších stránkách se dozvíte, že tento výkřik byl pro vyjádření všeho, co jsme prožili, jen velmi nesmělé špitnutí. Ostatně hodnocení nechám na vás.

Výpravu má na starosti TOMÁŠ. Už delší dobu vyhrožuje, že až bude mít výpravu on, zatáhne nás do hor. Tak a už je to tady.

Sraz ve čtvrtek 20.6. v 16:45. Ten den ještě nikam nepojedeme, ale pošleme kola do LIBERCE soukromou autobusovou dopravou ČEBUS. TOMÁŠ tvrdí, že se do zavazadlového prostoru vejde 5 kol. Zdá se mi to divné, ale nevím jaký typ autobusu na lince PRAHA – LIBEREC jezdí, takže věřme TOMÁŠOVI.

A už je tu čtvrtek, 17:00. Nasedáme a jedeme na stanoviště ČEBUSU. Je nás 5. TOMÁŠ, moje maličkost, ŠTĚPÁNKA, ALICE a čerstvá dušička MONIKA.

Už jsme tu. Řidič je informován a bez řečí nám vydal kliku od zavazadlového prostoru. Moje zlé tušení mě nezklamalo. Autobus je typu KAROSA polokar. Sem se 5 kol vejít nemůže. Kromě toho začíná pršet. Nacpali jsme tam s veškerým úsilím 3 kola a dohodli se, že zbytek pojedje zítra, až pojedeme také my tímto spojem. Sraz na zítra bude ve stejnou hodinu jako dnes.

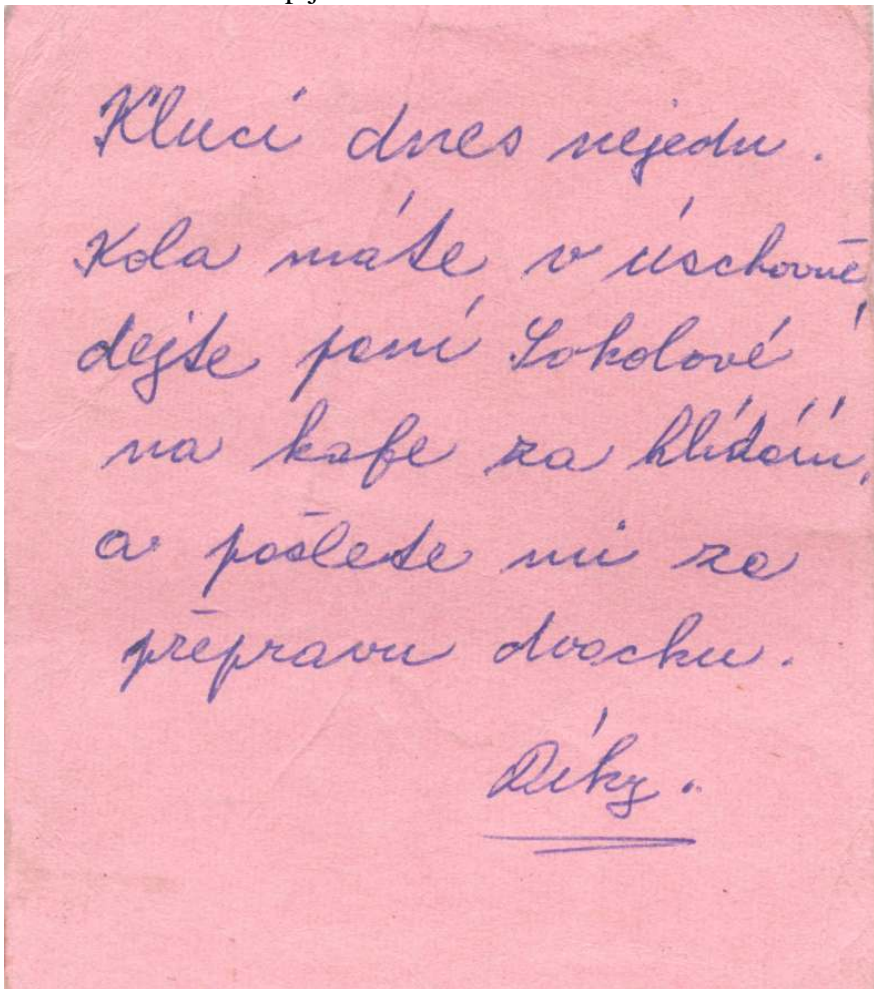
Pátek 21.6. 17:00

Jsme tu všichni, bagáž máme, tedy vyražme. Na zbývajících kola je naloženo skoro všechno, co máme a jedeme. Všichni kolemjdoucí se zastavují, ohlížejí se za námi a někteří si ťukají na čelo. Jinými slovy, budíme pozornost jako vždy. Už jsme na stanovišti.

Všechno jsme odstrojili, kola naložili dolů a přidali tam též bagáž. Po zakoupení míst k stání, jsme se nechali unášet svižnou jízdou (30 km/h) ven z PRAHY. Je strašné vedro. Dokud autobus jede, je všechno v pořádku, neboť se větrá. Když zastaví, je tu během chvilky na padnutí. Ještě jedna věc mě trochu rozladňuje. Všechno, co bylo dohodnuto s řidičem se pravděpodobně zkomplikuje.

Dneska totiž jede jiný řidič, který údajně jede poprvé. Náš řidič nám nechal vzkaz na kusu pijáku.

Kluci dnes nejedu.
Kda máte v úschovně
dejte pení Lokolové
na kafe za klidím,
a pošlete mi se
přpravou dvočku.
Děky.

Znovu opakuji: Nebudí to ve mně nejlepší dojem.

Cestování zatím probíhá dobře. Projíždíme nám známými místy, mluvíme o všem možném, je zkrátka fajn. Už jsme v LIBERCI.

Vystupujeme, vyndáváme bagáž, kola, sebe a už je tu zádrhel. Řidič neví, kam nám jeho kolega uložil kola. Která jsme poslali včera. Vzkazu na pijáku rozuměl stejně jako my. Dobře. Autobus odjíždí a my se dvěma koly a hromadou bagáže zůstáváme na stanici. Rozhodnutí: Tomáš nasedne na jedno z kol a objedne několik míst, kde by se dala naše kola uložit. Štěpánka zjistila, že jí

chybí spacák. Všechno nasvědčuje tomu, že zůstal v autobuse. Pokud tomu tak je, dostaneme ho zpátky v neděli, až týmž spojem pojedeme zase do PRAHY. Po tomto zjištění chytil TOM kolo MONIKY a snažil se autobus dohnat. Ještě zahalekal: sraz před ELITEXEM, a byl pryč.

Nakládáme většinu bagáže na moje kolo a jedeme oklikou k ELITEXU. Holky o čemsi důležitém rokují, avšak neposlouchají jejich žvatlání netuším o čem je řeč. Už jsme u ELITEXU. Přijíždí TOM. Autobus nechytil, nic nového nezjistil. Nemáme nejlepší vyhlídky. Bilancujte s námi: V současné době nám schází jeden spacák a tři kola. Tedy nic moc. Přesunujeme se k Tomášově babičce.

Tady necháváme holky svému osudu, půjčujeme si auto od Tomášovy tety a jedeme za poznáním... Krátce: projedli jsme celý LIBEREC, zajeli i do míst pravděpodobného výskytu chaty řidiče, který nám vezl kola, prostě podnikli jsme kde co, ale všechno marně. Vrátili jsme se krátce před jedenáctou. Výsledek – nula!

Půjdeme spát. Unaveni a řádně rozpuřeni usínáme. Toto hezky začíná. Myslím, že název POMÓC je zcela na místě.

Ráno 22.6. sobota

Probouzíme se kolem osmé. Holky odmítly vstávat.

Proto necháváme volný průchod různějším opatřením. Na to, co jsme jim provedli se ráče podívat sami.

Po snídani přišel Dalibor, šéf Liberecké pobočky.H.T.plus. zeptal se na zdravíčko, na cestu, na probuzení a na to, jak jsme připraveni na dnešní a zítřejší jízdu. „Vůbec“ řekl TOMÁŠ. „Chybějí nám tři kola a spacák“. Na to reagoval Dalibor klidem obyvatele Britských ostrovů a slovy: „To se sežene“. Po půl desáté skutečně máme všichni na čem jet a v čem spát. Chybička je v tom, že kola nejsou vybavena nosiči a naopak jsou opatřena klipsnami. Takže maximálně redukuje náklad. Vůbec tedy nepovezeme PCD 1, omezíme oblečení a zcela vynecháváme karimatky. Stejně však nejsme schopní vše pobrat. Musíme tedy jeden nosič vyrobit: Toto provádíme „kováním za studena“. Drát o průměru cca 8 mm jsme natvarovali do přibližné podoby nosiče, namontovali na kolo a už jsme schopni výjezdu. Je 10:11. zatím to však vypadá takto:

Takže jak pak to dnes vlastně bude?

Šéf výpravy:	DIG	Praha
Šéf přejezdu:	DALIBOR	Liberec
Navigace:	DALIBOR	
Zdravotnice:	ŠTĚPÁNKA	Praha
Technik:	-----	
Bank:	ALICE	Praha
Člen:	LÁĎA	Liberec
	RADEK	Liberec
	MONIKA	Praha

Tak – odjezd. Projíždíme část Liberce, míříme na JABLONEC. Tomuto městu se však vyhýbáme a jedeme do hor.

..cestou je několik zastávek za účelem občerstvení.,

Pak se opět pokračuje. Hodnou chvíli po silnici, ale pak.... jestliže Digovy zkratky jsou sice delší, zato méně pohodlné, pak

Daliborovy zkratky mají stejné vlastnosti a ještě k tomu vedou do kopců. Ten, který zdoláváme má ke všemu otřesný povrch a dá se přirovnat snad jen k přechodu BRD. Ten však byl na lepším povrchu a nepálilo slunce. Cestou se k nám připojil Dingo. Šel s námi až na vrchol.

Na vrcholu je vesnice a stín. Odpočinek! Jsme však přesvědčováni, že nejhorší kopec máme za sebou. Ne že bychom šéfovi přejezdu nevěřili, ale přece jenom jsme v horách.... Štěpánka jede na dobře seřízeném, vypůjčeném kole s dobrými převody a s klipsnami. Nemůže si ho vynachválit.

Jediné, co jí nesedí jsou právě klipsny. Je třeba zastavit a sjednotit skupinu. Jsme totiž roztažení.

A jedém! Jsou tu úplně prázdné silnice. Jedeme tedy volně a roztaženě. Štěpánka s Daliborem se nějak špatně dohodli o předjíždění. Štěpánka zavadila předním kolem o zadní část Daliborova železného oře a celkem hladce se rozplácla na silnici. Díky klipsnám se jí nepodařilo opustit stroj, takže teď leží z části na něm a z části pod ním a teče z ní krev.

Po té, co jsme jí vymotali z padlého kola, důkladně jsme jej prohlédli a zjistili, že je bez závad. Teď přichází na řadu Štěpánka. Má krvavé koleno. Krátké ošetření a jedeme dál. Pořád je značné teplo a stále svítí slunce. Jedeme po silnicích, tu méně, tu více rozbitých až jsme se ocitli u polorozpadlého statku. Jsou tu koně – plastožrouti. V momentě, kdy jsme se k nim přiblížili, začali nám ožírat plastické části kol.

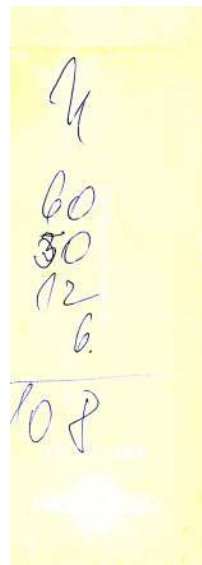

Za chvíli jsme pro ně přestali být zajímaví a tak jedeme dál. Ne daleko. Jen do horské hospody pod názvem PYRAMID. Nebojte se, nezbláznili jsme se, chybí pouze A na konci.

Je něco po sedmnácté hodině. Tato hospoda je ta jediná správná pro občerstvení. Kromě toho je jediná v širokém okolí. Nějakou dobu jsme se tam zdrželi... a pak zas pojedeme.

Ještě si prohlédněte účtenku.

Prineste sebou, spací pytle, potraviny,
oblečení do deště, baterku, kompas,
v zimě lyže (až 45° C).

Autobusem z Prahy, Jeleního, od zastávky
8 km pěšky na sever, 6.1 zokazu vjezdu
2 km, předposlední černý dům
za betonovým mostem.

**Pojďte
s námi
na návštěvu**

„Hnojový dům“, v přední části Jizerské hory

CHALUPA NAD OBLAKY

Malá Jizerka se uvádí v literatuře již v roce 1539 jako obydlí českých přičníků a později též osada dřevorů a sběračů drahých kamenů — rubínů, safírů, smaragdů, tyrkyvů, malachitů i zlata. Již jen rozvaliny připomínají slávu skiácké huťe na výrobu tyčí z dutého skla.

Na samotném začátku osady se zdvíhá zalesněný Bukovec (1005 m), nejvyšší čedičový kužel sopčného páru do ve střední Evropě. Na jeho svazích rostou noice, špičinky, orchideje i masožravé rosnatky okrouhlohlíst. Vyvěrají zde teplé sirsnaté prameny, začíná zde známá Podjizerská naučná stezka a jedna z pětadvaceti přírodních rezervací Jizerských hor.

Jizerka již dávno přestala být základnou lesních dělníků. Výstavní hájovnu až do roku 1975 obýval J. Husák, poslední z dlouhé řady čtyřhadvaceti poválečných fořtů. V devětatasedesátém roce sem přišel s manželkou učitelkou z Kutnohorska. Vybral si tuto ztracenou vartu na inzerát a velmi litovali, když bylo polezí zrušeno.

Osada však nezánikla. Naopak, podle vzhledu chalup rozkvétá. Ač „vylidněná“ je živá jako nikdy předtím.

Sedmnáct z více než padesáti zdejších stavení daly opraviv různé národní podniky jako místo oddechu pro své zaměstnance. Další patří stálým obyvateľům — hajnému ing. P. Skuhrovci a dčchodci F. Koutovi. Počítat k nim můžeme i Gustava Ginzela. Ačkoliv je trvale hlášen v Liberci, žije na Jizerce prakticky celý rok. A právě za ním jsem do hor přijel.

Svěrázný horal

Čtyřiapadesátiletý starý mládenec se narodil v chudé rodině sudetského antifasisty. Záhy poznal tvrdou cenu chleba. Z nádraží nosil zavazadla a cestou domů vybíral z popelnic všeho, co se dalo zpěněžit. Druhá světová válka zavlnila, že nedokončil základní vzdělání, a tak mu potíže dělala i jeho mateřština. Český se učil od

cizích dělníků v liberecké Textiláně, kde získal vyučení listi kšalkice.

Abý mohl školu dodělat a pomýšlet na další studia, rozvážel časné ráno na kole pekařské výrobky a se souhlasem ředitele školy chodil až na druhou vyučovací hodinu. S vyznamenáním maturoval na večerní průmyslové škole textilní a potom ještě úspěšně zvládl šest semestrů geologie na přírodovědecké fakultě pražské UK. Hovořil česky, německy, ruský a anglicky. S pomocí slovníku se dorozuměl ještě v několika dalších řečech včetně indiánské kečuánštiny a íránského farsí. Během 15hodinového letu do Jižní Ameriky si osvoil základy španělštiny natolik, že mu ostatní účastníci expedice svěřili ostarávání nákupu a jednání s úřady v Ekvádoru.

Chalupa číslo osm

Abý měl blíže k přírodě i zaměstnání, koupil si muž, který sned umí všechno na světě, jak ho v knize V ledu a ohni And charakterizuje B. Braun, na Jizerce polorozpadlou chalupu. Dřevěný sloup podpíral stěchu někdejšího chlévu, zaneseného hnojem až do výše jednoho metru. Místní národní výbor o stavení nic nevěděl a nechtěl je ani prodat. Ginzcl se však nezdal a nakonec stavení získal za pouhých 35 Kčs.

S kamarády a čtyřmi sourozenci se pustil do jeho obnovy. Stehlý kravský Truc rozřezal na kosky a do chalupy svedené potoky Klugeho a Lasci je vyplavily. Utržil za něj desetkrát více, než kolik dal za celý objekt. K dopravě materiálu využil úzkokolejný dráhy, která ještě nedávno vedla v jeho těsné blízkosti.

Chalupa dnes sestává z přední, velké přizemní světnice a dvou přístavků. Ve zřetě části Gustav instaloval kamennou vnu, kterou stále protéká voda z obou potoků a dřevěným korytem pokračuje k venkovní spře. K osmi malým pokojům v patře vedou dvě dřevěná schodiště. Do velkých kachlových kamen v největší místnosti

Jze přikládat nejen polena, ale i celé pařezy, menší mají kouřovod ze samých plechových kolek.

V lidové hantýřce se chalupě říká Hnojový dům. Někoho tento název pohoršuje, ale zcela zbytečně. Stojí v severojižní ose v nadmořské výšce, kterou majitel přesně změřil na 15 m a 34 mm. Slunce do něho svítí celý den. Ráno z východu, potom z jihu a odpoledne ze západu. Dostatek dřív na otop mu až před dům připlaví jarní povodně.

Podnikový a vtipný člověk se smyslem pro záruku recesi si pořídil razitko s názvem Hnojového domu v šesti jazvcích — Misthaus, Dom navoza, Jung House, Casa de estiercol, Casa de letame, Isme Huaji. Dává je na veškerou svou korespondenci a puvěšadí je buhřák. Stala se jeho chalupa za hranicemi přímo legendárním pojmem. Přise se o ní v předvěcích jako o kuriozitě, kterou je třeba při návštěvě Československa vidět.

A lidé sem opravdu přijíždějí nejen z celé Evropy, ale i z Afriky, Bolívie, Nového Zélandu, Austrálie, Vietnamu. Nedávno svůj příjezd ohlásil japonský m.nerolog Antonio Delgado Coja-

Gustav Ginzcl při besedě

CHATAR '86

č. 11.

Gustav Ginzcl

46880 Jizerka B 065.034 m NN
posta Polubný

okres Jablonce nad Nisou
Jizerská Hory ČSSR

252

*Oru jen ty, co nekouři, nemluví,
dodržují noční klid, udržují čistotu
i správné vyzbrojení, atd.*

31. 12. beru jen co přijdu
před 24. 12.

TAMM

sos, který sem vážil cestu až z dalekého Peru. Nejdivně je v Peru zdůstojnil pohřbu Mao-ce-tunga a na zpáteční cestě sháněl na polském zámku Miedzica informace o skonu posledního Inky Tupac Amaru, pro svou knihu. Pak si u nás zaběhl Jizerskou padesátku a při pobytu v Hnojovém domě ho Ginzl zvečnil na pohledu Jizerských hor.

Nejvíce návštěvníků přijíždí z NDR, kde je Gustav velmi populární. Zná ho mnoho tamních občanů a kdo ne, ví alespoň o něm, kdo ho zná. Každý je u něho vítaným hostem, nikomu neodmítne nocleh, i když má obsazeno všech 48 lůžek. Volná místa u něho nejsou, ale vždycky se v nouzi nejvyšší ještě nějaké najde — v truhle, na palandě, v nehorším případě na zemi ve vlastním spacím pytli. Zní to neuvěřitelně, ale ze Světlistra na Nový rok roku 1978, kdy teplota z plus deseti stupňů klesla přes noc až na minus 37 °C, ubytovalo 133 promrzlých lyžařů.

Vřecný fotograf, jeho snímky zdobí nástěnné kalendáře a obrazové publikace, se šibalsky usmívá při tvzení, že vydělává peníze i více ze svého lůžka při fotografování východu slunce nad Bukovcem. O svém Hnojovém domě dovede poutavě vykládat předem ohlášeným i náhodným výpravám nebo jednotlivcům. Oblíben do sešlé železničácké uniformy s červenou čepičkou na hlavě je vítá na prahu svého království a nabídně některý z pěti typů prohlídky — Bleskové trvá pět minut, rychlá 10 minut, odborná dvě hodiny a opeřená humorem o hodinu déle.

Mnozí si u něho koupí pohled, mapu, turistický časopis nebo průvodce. Má k tomu oprávnění jako zástupce národního podniku Kniha. O největším denním návštěvníckém rekordu — 4200 lidí — se zmiňuje ve své publikaci Kniha o Jizerských horách M. Nevrlý, nepovolaným vstup zakázán. Státní přírodní rezervace, Zákaz fauny, jidelná, Nouzové osvětlení, Sokolské družstvo Vzlet, Knižní velkoobchod — autoprovoz, Soukromá cesta, použití na vlastní nebezpečí, Hier herscht Ordnung, Bitte, Kleidungs ordnen. Každá tabulka má své odpstatnění a přesně vymezenou funkci.

Ručně psanou dopravní značku Misthaus — 7124 km, umístil při pobytu v Pamíru na cestě mezi horami Džirgatal a Tamdy Chulem. Teď stojí vedle tvče s tabulkou Zastávka. Většina doprava na Jizerku nevede, z Polubné je to sem pěšky po asfaltové silnici osm kilometrů, ale Gustav má tichou dohodu s lesní správou. Kamkoliv a kdykoliv tyč zapíchne, tam zastaví dělnický autobus.

Světoběžník z Jizerky
Když jsem jednou za Ginzlem přijel, našel jsem na zamčených dveřích nápis — Jsem v Jižní Americe, přijdu hned! To „hned“ trvalo tři měsíce.

pro sebe, ale pro druhé, ze slyca loulek po světě si přivezi nejmnohemší věci pro poučení i pro zasmání. Někteří jsou tak unikátní, že by je do svých sbírek rádo získalo mnohé muzeum. Exponáty vypínají chodby, skleněné vitríny a police, visí na stěnách i stropech. Ty největší můžeme obdivovat pod širým nebem. Patří k nim třeba 70 kg vážící krystalická záhřada, největší v ČSSR, třítunová apilotové žile nebo ještě o pět tun těžší bazizická pecka.

Karitám člověka, se znalostí téměř encyklopedickými, náležejí zmenšená hlava bojovníka kmene Šuarů (tsantsa, napodobenina lidské hlavy z kůže kůže, soška Inky, kachel z turecké mešity, chla z Babylónu, láva z Popocatepetlu, meč abrických Tuaregů, sloní keř, indický olejek a zbraň, písek ze Sahary. Pastevcké měšce, kožené temínky a ozdoby z Ekvádoru získal výměnou za pivo a konzervy.

Ze začouzeného a vojskou krví natřeného stropu visí dvě šisky. Menší, z nejstaršího stromu světa cypřile, větší k názvem generál Sherman, pochází ze sekvoje, která je omyšleným stromem na světě.

Mezi humorné předměty lze zahrnout dvě o lokomotivy, nejroztrhanější kalhoty v Evropě, vozíček s pěti koly, piinové salámy, rozlápnuté kbelky ze Sibíře, starobabišské přilby, záchodové zvonce, znešihlňovací postel, předčítací kizetové bryle, velikonocní jelen — paroží jelena ovčevěne velikonocními vajčky, sto padesát let staré penálovky, které tloučou v určeno dobu spače do hlavy spartakiádním kuzlem.

Miniaturní sbírky doplňují malované talíře, džbánky, hrnky, kotenky, staré obrazy a desítky vývěsních tabulek. Radí, oznamují, upozorňují, varují, nabádají. Posedě sami, Hledám služebnou, Pozor zlý pes, Jízda vpravo, Nepovolaným vstup zakázán, Státní přírodní rezervace, Zákaz fauny, jidelná, Nouzové osvětlení, Sokolské družstvo Vzet, Knižní velkoobchod — autoprovoz, Soukromá cesta, použití na vlastní nebezpečí, Hier herscht Ordnung, Bitte, Kleidungs ordnen. Každá tabulka má své odpstatnění a přesně vymezenou funkci.

Ručně psanou dopravní značku Misthaus — 7124 km, umístil při pobytu v Pamíru na cestě mezi horami Džirgatal a Tamdy Chulem. Teď stojí vedle tvče s tabulkou Zastávka. Většina doprava na Jizerku nevede, z Polubné je to sem pěšky po asfaltové silnici osm kilometrů, ale Gustav má tichou dohodu s lesní správou. Kamkoliv a kdykoliv tyč zapíchne, tam zastaví dělnický autobus.

Světoběžník z Jizerky

Když jsem jednou za Ginzlem přijel, našel jsem na zamčených dveřích nápis — Jsem v Jižní Americe, přijdu hned! To „hned“ trvalo tři měsíce.

Jako člen Expedice Cotopaxi sestoupil do jícnu 334 metry hlubokého kráteru. Noviny o tom tenkrát psaly pomalu více než o olympijských hrách v Mnichově. Pak se prodíral přelesem až k Sangayi, nejaktivnější sopce amerického kontinentu. Americká výprava před ním zmizela v divoké vegetaci bez stop. Angličany zaskočily sopečné výbuchy, několik členů japonské expedice se cestou utopilo a Ekvádorci, podporovatelé letadly, přišli o několik parásutistů. Jen naši dorazili: do cíle bez úhony. Všichni se shodli, že za to mohou děkovať Ginzlovi při slovočném štěstí. Snad má v hlavě radar nebo nějakou magnetonku, kterou, poneváž i v mize a tme najde správný směr. Člověk s ním může jít bez obav třeba až na konec světa.

V roce 1970 se s ním počítalo při Expedici Peru. Jeho zjev se ale nelibil tehdejšímu místopředsedovi ÚV ČSTV. Nejel, a tím si zachránil život. V pátek 13. června 1968 ve 13 hod. 13 minut vrazil s turisty Marijské autonomní SSR na 380 km dlouhou túru z vesnice Mondy v mongolských hranic přej Baijal až do Sajanských vrchů. Až na šedesát kilometrů vedla krajinou, kam do té doby nevkrčila lidská noha.

Gustav Ginzl byl v Alpách, Turecku, Íránu, Sýrii, pomáhal při zakládání národních parků v Maroku a Alžírě, se svým bratrem vykonal několik obtížných provystupů ve Fankských horách. Se smíchem vzpomíná, jak ve Švanetji vyměňoval od domorodců kováň ke krbu za průvodce Brnem v ruštině. Vlastní ho tam snad každý pasák ovcí, takže se při pobytu v moravské metropoli určitě neztratil.

Výborný výpravčej absolvoje ročně kolem dvou set přednášek, někdy sáhne i čtyři za jedno odpoledne a večer. O kráších mluvených Jizerských hor i o svých cestách po světě přednášel i v Luchembursku, NDR, Lichtenštejnsku, SSR a NSR.

Bodrý člen TJ Lokomotivy Liberec, dobrák od kosti, to nemá vůbec lehké. Nesmí mu vadit vedra, mrazy, deště, mlhy ani snehové vánice. Čas: se s nimi setkává při přechodech Jizerských Tater, Fagarasé, Pirinu a jitrých hor, ale i při své práci. Opravuje m silvecké posedy, do krmítok nosí krmivo, těžké pytle soli, pomáhe při postavě „banského domu“ na rekrutaci sítišedko Liberecké Tesly. Pro mnohé kohenov hledá zdroje pitné vody. Pro Vzkumový ústav vodohospodářský a pro Český hydrometeorologický ústav provádí různá měření na 60 pískových umístěných na Jizerce.

A přece mu mnozí lidé házejí klaců pod nohy a závidí. Možná to proto, že ano, svéb, permě zasloužených vděček, alebo snad tu nezměrnou lásku k přírodě, kterou chrání? Jen kdyby u nás žilo více takových lidí, hned by se nám všem lépe žilo a dýchalo.

J. NOVOTNÝ

Leden, duben, červen, září, listopad, začátek prosince
nemí skoro nikdo přihlášený, jen svátky a prázdniny plus

Prosím, napište ihned! Piložte odpovědní listek!

Hnojový
dům

Mishhaus - Casa del Letame - Isme huaji

GUSTAV GINZEL

ČSSR - 46850 ŽERKA 8

Дом навоза = Casa de

estiércol = Dung House

Maison du Fumier

Beru jen, co nekouř,
uklízí, nechlastá, je správně
vystrojen, udržuje klid,
slušný sevněšek.

Prineste sebou spící pytle, pono-
oblečení do deště, baterku, kom-
v zimě lyže (až 45° C).

Autobusem do Polubného, od kas-
8 km pěšky na sever, od zátoku vje-
2 km, předposlední **černý dům**
za betonovým mostem.

EL CULO MAS BELO DEL MUNDO

Zní to celé trošku jako z pohádky.

Byla jednou jedná chalupa v Jizerských horách a ta byla až po okna naplněna hnojem. Proč právě hnojem? Patřila státnímu statku, který v ní měl ustájeny krávy. Chalupa to byla stará a tenkrát bylo v Jizerkách starých chalup až moc. Jednou se ale stalo, že krávy z poschodí se propadly na krávy v přízemí a zemědělci usoudili, že budou muset najít vhodnější stáj. A tak dům na okraji malé jizerské louky osiřel. Ne však na dlouho. Za 345 Kčs jej koupil člověk, který "se jmenuje Gustav a taky tak vypadá" +/. V této historické chvíli se zrodila novodobá legenda Jizerských hor, Hnojový dům neboli Mishhaus neboli Dom navaža neboli Dung House neboli Casa de estiércol neboli Maison du Fumier neboli Casa del Letame neboli Isme huaji. Chalupa a její majitel se totiž stali známi po celém světě. Nebudu tu vypočítávat všechny ty zvláštní suvenýry z cest od kousku mumie z Peru až po Gustavův zub moudrosti vytržený přesně 21. dubna sekretářskou expedice Sahara. Nebudu ani copisovat ty zvláštní vynálezy, které by asi všichni "normální" lidé ztratili. Četl bych mesat o přírodním myšlení i životě v tomto "největším nepořádku ve střední Evropě" +/. To, co běžný člověk odhazuje do popelnice, to dostává v Hnojovém domě novou, záračnou cenu. Hodnoty, které většina dnešních moderních lidí uznává, zde nappak svoji cenu ztrácí.

Začneme své novidání na počátku, a na počátku zde byl hnůj. Gustav se naučil z řecké mytologie, svodil do chalupy dva potoky; vyplavený hnůj pochytil, povyměňoval za nábytek. Fůra hnoje = fůra nábytku. A jakého. V Hnojovém domě se vám může stát, že si uložíte věci na skřín z roku 1762 nebo budete spát na truhle z roku 1803. Podobně hospodárně se s odpadky v Hnojovém domě hospodář doanes. Lahve se pečlivě rozdělují na vratné, nevratné se odnášejí do sběru, stejně jako plechovky. Spalitelné zbytky se spálí. Zbytky potravin neexistují. Drobné zbytky (třeba jen tuk z konzerv) spotřebují kočky, větší zbytky lidé. Jedli jste někdy chléb tři a půl měsíce starý? My ano a nebylo to tak zlé. Ochutnal jsem i bramborový salát stejného stáří - zatím bez následků. A ještě jedna specialita: Symfonie Hnojového domu. Vem velký hrnec. Prober, co nechali návštěvníci pro kočky, a vyber vhodné (tj. skoro vše), hoď to do hrnce. Přidej cibuli, paštiku, rybičky, mesox,

ledon, duben, červen, září, **listopad**, začátek prosince -
rem skoro nikdo přihlášený, jen svátky a prázdniny plná.

Prosím, napište ihned! Přiložte odpovědní listek!

Beru jen, co nekouř,
uklízí, nechlastá, je správně
vystrojen, udržuje klid,
slušný sevněšek.

č. bl. 1233

sýr, co máš zrovna po ruce a hodně to okořen (pokud možno kořením, které jsi natrhal na louce). Vař dle potřeby a použitých ingrediencí. Počávej se starým chlebem. A věř, že pokud jsi celý den chodil po horách a brodil se rašelínou, není větší pochoutky nad tuto Symfonii.

Stejně jako s odpadky se v Hnojovém domě hospodaří se surovinami. Topení: odradovým dřevem z bouřeček i lesa. Přitom si Gustav uvědomil několik nejprostších myšlenek, a proto kouř jde do komína soustavou trubek a kolen, teplým vzduchem u stropu vytápí také místnost v prvním patře. Že k vytápění slouží i organické zbytky jsem už psal.

Elektrické energie: několik žárovek a diaprojektor, nic víc.

Voda: používá se ta, která by stejně bez užitku odesla, totiž voda z potoka, který protéká koupelnou. To, že se v něm nepoužívají saponáty a nemýje se v něm nádobí, je samozřejmé.

Nejporádkovější na tomto světě ve světě je životní styl a filosofie jeho majitele. Netroufám si soudit, jestli jsou dobré či nikoli, mohu pouze konstatovat, že jsou jiné a tudíž cizně a dráždivé pro mnoho lidí. Naštěstí ke Gustavově filosofii patří i odvaha a nadhled, potřebný k tomu, aby se člověk mohl postavit lidské závisti a hlouposti, stejně jako spěchu a nervozitě dneška. Gustav nikam nespěchá, na vše dost času. Stále v jednom obložení, jí, když je co, ani, když je kdy. Jeho bohatství není ve věcech, ale ve vědomostech a zkušenostech. Stejně jako jiní touží po novém autě, Gustav touží po nových dálkách, po horách, které ještě neslezl. Kavkaz, Alpy, Andy, Sahara, Sibiř a nak zнову Bukovos, Jizerka. Láska k naší zemi je cítit z každé jeho přednášky, ať je třeba o rumunských horách či italských sopkách.

Nechci z Gustava dělat svatoušku ani vzor k napodobení, jistě má i vlastnosti, které nejsou tak kladné. Hnojový dům a jeho pán však mohou sloužit jako inspirace nebo jen jako impuls k zamyšlení nad sebou a svými životními hodnotami.

Týden v Hnojovém domě osvětlil vzduchem plným tolerance a snášenlivosti, moudrostí a bláznovství, krásně, i když smutně přírodou.

"Ten, kdo nepoznal Hnojový dům, žil nadarmo" +/

Pop; březen 1985

Z 1. čísla časopisu Brouk
FV SSM P.Č.F. UK

poznámka: věty označené +/ jsou citáty z návštěvní knihy HD

Celý dům jsme si prohlédli a musíme dát za pravdu propagačním materiálům: jde skutečně o svérázné smetiště. Jednu pozoruhodnost jsme však zde našli: Před domem leží šest žulových kvádrů odhadem každý 4 m dlouhý a kolem 2 tun těžký. Na jednom z nich je pamětní deska a na ní stojí: „Tyto kvádry necht' jsou tu na věčnou památku těm, kdo je sem dovlekli.“

Po odpočinku se půjdeme projít po okolí. Zájem máme o zlatonosný potok, kterému zde říkají JIZERKA. Pak byla velice zajímavá prohlídka zpřístupněných bažin.

Je pořád krásné počasí, čas 16:30.

Generální ředitel Hnojivého domu pan GINZEL nám nabídl ubytování. Bohužel chtěl 50 peněz na osobu. Kromě toho už tady měl ubytovanou tlupu německých študáků. Pojedeme jinam.

Štěstí nás potkalo hned u dalšího obydleného domu. Žije zde bývalý hajný a má tu na prázdninách synovce. Uložili jsme si zde náklad a vydali se s prázdnými koly na blížký kopec, který má v mapě název BUKOVEC.

Dojeli jsme až k němu, poschovávali kola do prostoru a nahoru šli pěšky. Přestože jsme v nejzdevastovanější oblasti našich severních hor, musím konstatovat, že je to tu moc pěkné.

Zvolna se vydáváme na zpáteční cestu. Slunce zapadá a už není takové teplo jako přes den. Už jsme u chalupy dnešního ubytovatele. Ten má rozdělaný oheň a se synovcem mlčky sedí a hledí do plamenů. Když nás uviděli, přivítali nás, posadili k ohni a dali se s námi do debaty. V kostce nám vylíčili historii nejbližšího okolí a všelijaké jiné zajímavosti. Po desáté hodině se starý pán odebral na lože. Dostali jsme hlad. Toť jedinečná příležitost, kterák vyzkoušet vařič na tekutý líh, jež máme dnes s sebou. Uvařili jsme tedy pytlíkovou polévku. Vařič funguje – je to dobré.

Po nějakém čase jsme začali být unaveni. Rozhodli jsme se připravit ležení a jít spát. Za tmy jsme po několika neúspěších našli rovný plácek, rozložili se a zalehli. Tak tedy dobrou noc.

Ráno 23.6. – neděle

Probouzím se. Kolem panuje skrytý život. To je ta situace, kdy většina už nespí, ale aby nevzbudili ostatní, jen tak leží a nic nedělají. Zvedám se a odcházím do křoví. Když jsem se vrátil, bylo na místě noclehu živo. Dalibor vypráví něco o jelenech, kteří zde v noci prý byli. Já o tom nevím nic. Já v noci SPÍM. Zrušili jsme nocležiště a odebrali se k ohni. Tady Tomáš uvedl do chodu svůj lihový zázrak a připravil čaj.

Posnídali jsme, zabalili a odjíždíme. Musíme být brzy v LIBERCI, protože nám v 15:40 jede autobus. Jestli ho

nestihneme, půjdeme do Prahy pěšky. Útěchou nám budiž to, že bychom měli jet převážně z kopce.

Dojeli jsme na silnici. Při dobržd'ování mi prasklo lanko zadní brzdy. To není příliš veselé.

Je sice pravda, že alespoň já používám k brždění obě brzdy současně. Ale ztráta kterékoliv z nich znamená značný zásah do jízdního stylu a tím i nutnost přehodnocení odhadů vzdálenosti nutné pro bezpečné zastavení. S tím je samozřejmě spojeno i to, že se musím krotit při volbě rychlosti a vůbec se nad jízdou musí víc přemýšlet. Třeba i o tom, že přední brzda je sice účinnější, ale pouze ve směru přímo. Jakékoliv odchylení bývá potrestáno pádem. Zvláště, když se jede po kluzkém nebo sypkém terénu. No snad to nějak kočíruji.

Cesta, po které jedeme, je ve skutečnosti značně z kopce.

Zatím jedeme převážně z kopce a po rovině. Celkem svižná jízda bez větších problémů. Kolem je pořád pěkná, když

zdevastovaná krajina. Jak to tu asi vypadalo, když byla krajina nepoškozená. Cesta je až na jedno místo skutečně celá z kopce, pak po silnici z panelů, tato pak uprostřed značného klesání končí a dále je jen písek štěrk a podobně. Nutno podotknout, že mám k dispozici pouze přední brzdu a tudíž obrovské starosti abych brždění nepřehnal. V duchu podobných změn se blížíme k LIBERCI.

Je pořád krásné počasí. Obloha bez mráčku, teplo až vedro, zkrátka jede se moc dobře. Přesto, čas od času zastavujeme, odpočíváme a sjednocujeme skupinu.

Konečně jsme v LIBERCI...

Je krátce po 14té hodině. Dobře. Máme ještě čas. Zvolna přebalujeme zavazadla z „úsporné“ na „provozní“ verzi tak, aby je šlo normálním způsobem odnést. Pak jsme poobědvali špagety a teď ležíme. Z ničeho nic je 15:20. Musíme stihnout autobus! Všechna zavazadla se upravují tak, aby se dala vézt na kolech. Všechno jsme naložili na obě kola, JÁ s TOMÁŠEM na nich pojedeme a holky poběžej za námi. Jiný způsob, jak chytit autobus není. Jedu napřed.

Dřu tak, jako už dlouho ne. Podařilo se mi přesvědčit řidiče, aby počkal když jsme byli všichni, sdělil nám, že naše chybějící tři kola jsou v protějším domě ve sklepě u jeho bývalé ženy. No fajn. I spacák Štěpánky se našel. Byl v zavazadlovém prostoru autobusu.

A to už jedeme na PRAHU. Po dojezdu jsme se domluvili s řidičem, že nám kola doveze později. Tak se i také stalo. To je tedy z první poloviny sezóny vše. Těšíme se na setkání na hlavní výpravě pod názvem EXPEDICE 91.